

Cēsu
novads
pievelk

PAVASARIS 2024

MOSTIES DABĀ

IEDVESMAS CEĻVEDIS BRĪVDIENĀM CĒSU NOVADĀ

visit.cesis.lv

PAVASARIS CĒSU NOVADĀ!

Izzini pavasari Cēsu novadā mūsu ceļveža **“MOSTIES DABĀ”** pavadībā!

Atklāj aizraujošas intervijas, apmeklē noslēpumaino muzeju nakti un izbaudi harmonisku putnu dziesmu melodiju, dodoties pastaigās vai velobraucienos pa ainavisko Cēsu novadu!

Mūsu velosipēdu un dabas eksperti dalās ar padomiem neaizmirstamiem pavasara piedzīvojumiem, un gleznainās takas piedāvā baudīt elpu aizraujošus skatus. Smelies idejas ģimenes piedzīvojumiem, lai radītu smieklu un pozitīvu emociju pilnus mirkļus.

Iepazīsti Piebalgu, Latvijas kultūras šūpuli, kur tradīcijas atdzīvojas katru pavasari!

Pievienojies mums, lai izjustu **Cēsu novadu** pavasarī – katra ziedlapīņa, pumpurs un saules stars ir aicinājums izbaudīt šo rošīgo gadalaiku.

SATURS

PASPĒJ NOBAUDĪT PAVASARI

Izbaudi pavasari ar neierastām aktivitātēm

INTERVIJA

leparīsti Krāmu un senlietu muzeja dibinātājus

MUZEJU NAKTS PIETURVIETAS

Dodies aizraujošā muzeju izpētes piedzīvojumā

CĒSU LUKTURA CEĻŠ

Piedzīvojumu spēle

EKSPERTS IESAKA

Sagatavo savu velosipēdu jaunajai sezonai

PĀRGĀJIENU UN VELO MARŠRUTI

Baudi pavasara vēsmas dodoties dabā

IESAKA VIETĒJAIS

Smelies pavasara burvību dabā

ĢIMENES BRĪVDIENAS

Brīvdienu plāns visai ģimenei

PIEBALGA

leparīsti Latvijas nemateriālās kultūras mantojuma vērtību

PASPĒJ NOBAUDĪT PAVASARI!

AICINĀM TEVI IZMĒĞINĀT KĀDU NO PAVASARA PIEDZĪVOJUMIEM **CĒSU NOVADĀ**,
KAS ĽAUS IZJUST VĒL NEBIJUŠAS EMOCIJAS!

PAVASARA LAIVOŠANA

Izbaudi mieru, dodoties rāmā braucienā ar laivu pa Amatas un Braslas upju straumēm, gleznainajā Cēsu novadā. Iegremdējies apkārtējās dabas skaistumā un ļauj pavasara straumēm radīt neaizmirstamus mirklus un atmiņas. Pirms došanās piedzīvojumā, pārliecinies par savām spējām un prasmēm, kā arī iepazīsties ar drošības noteikumiem un ievēro tos!!

PUTNU VĒROŠANA

Iepazīsti aizraujošo putnu vērošanas pasauli Gaujas Nacionālajā parkā. No maija beigām līdz jūnija sākumam Tev ir iespēja vērot lielāko Pelēkās cielavas ligzdojošo populāciju un izpētīt senos nogāžu mežus, kuros mīt daudz retu dzeļu. Iespējams, ka Tev paveiksies un varēsi vērot Urālu pūces eleganci un mazākās Latvijas pūces – apodziņa šarmu. Vienalga, vienatnē vai kopā ar citiem entuziastiem, saplūsti ar dabas ritmu šajā mierpilnajā putnu vērošanas piedzīvojumā Gaujas Nacionālajā parkā!

BĒRZU UN KĻAVU SULU DEGUSTĀCIJA

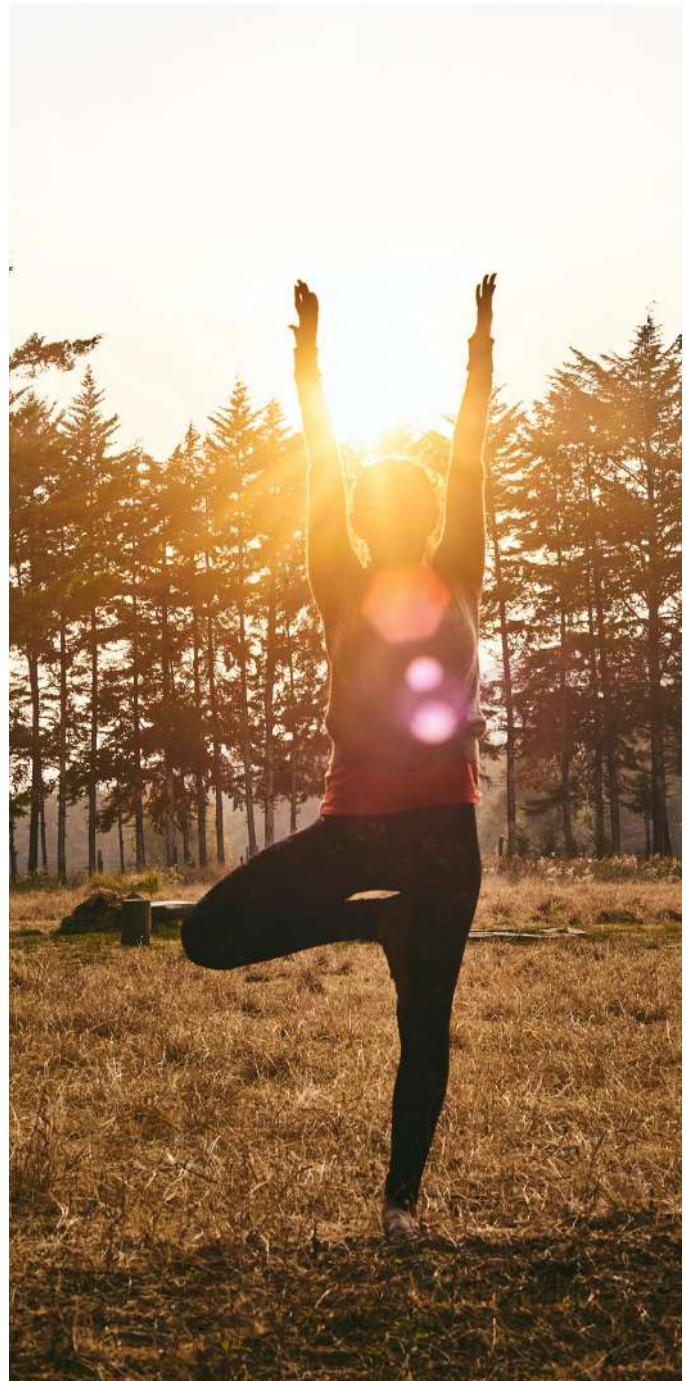
Zemei mostoties, Cēsu novadā uzplaukst pavasara garšu kolāža, kas izceļ Latvijas dabas unikalitāti. Mūsu bagātīgās bērzu birzis un saldenās kļavas aicina izbaudīt īstenu pavasara burvību - bērzu un kļavu sulu dzeršanas rituālu. Tas ir ieausts mūsu mantojuma audeklā, veidojot nepārraujamu saikni ar mūsu senčiem. Nepalaid garām šo pavisam neilgo iespēju izjust autentisku pavasara garšu!

JOGA UN MEDITĀCIJA DABĀ

Atrodi savu iekšējo mieru ziedošajās Cēsu ainavās! Pievienojies jogas vai meditācijas nodarbībai, vai dodies savas iekšējās harmonijas meklējumos vienatnē. Aizvadi atslābinošu jogas nodarbību vietā, kur putnu čivināšana un lapu šalkoņa radīs nomierinošu pavadošo melodiju. Klūsti par daļu no miera, kas Tevi ieskauj!

RUCKAS MUIŽAS ZIEDOŠAIS DĀRZS

Dodies apskatīt burvīgo Ruckas muižas tulpju un narcišu parku, kur pavasara burvība atklājas katrā plaukstošajā ziedlapiņā. Šo parku rotā brīnišķīgs 15 954 ziedu dārzs — katrs zieds veltīts katram pagājušajā gadā Latvijā jaundzimušajam bērniņam. Dodies pastaigā caur šo pavasara ziedu karalīvalsti un ļauj pavasarīgajām krāsām Tevi iedvesmot - tās burtiski aicina būt lieciniekiem jaunu sākumu burvībai!

KOPĀ ATPAKALĀ LAIKĀ

SKUJENĒ TIEKAMIES AR DIVIEM NOVADNIEKIEM - **GUNTARU UN LAILU ZEILĒM**, KURI KOPĪGU HOBIJU PĀRVĒRTUŠI AIZRAUJOŠĀ PIEDZĪVOJUMĀ. GUNTARS UN LAILA ATKLĀJUŠI MĪLESTĪBU PRET SENLIETU KOLEKCIONĒŠANU, KAS VAINAGOJĀS AR UNIKĀLA MUZEJA DZIMŠANU. SEPTIŅU BURVĪGU GADU LAIKĀ MUZEJA TELPAS IR KĻUVUŠAS PAR SAZIEDOTO RELIKVIJU KRĀTUVI, ATKLĀJOT TO PIEDZĪVOJUMU STĀSTUS NO **CĒSU NOVADA**, UN NE TIKAI.

Kā dzima ideja izveidot “Krāmu un senlietu muzeju” Skujenē? Kad bērni izauga, abi atklājām jaunu hobiju – senlietu kolekcionēšanu. Pirms septiņiem gadiem sākām īrēt angāru, kurā izvietojām kolekciju, pēcāk atklājām muzeju. Ar laiku kolekcija pieauga, saņemot dāvinājumus no apkārtnes un arī tālākiem Latvijas nostūriem, un angāri tika aizpildīti ar senlietām. Ir arī cilvēki, kas ir iedevuši savu mantu glabāšanai uz laiku, līdz pašiem radīsies vajadzība pēc tās.

Skaidrs ir viens, tie nav tikai seni priekšmeti.
Ko tie nozīmē Jums? Krāmi un senlietas ir ne tikai priekšmeti, bet atmiņas un vērtības no pagātnes. Kāda sena manta cilvēku var aizvest uz sen aizmirstiem mirkļiem no dzīves, bērnības. Tā ir arī mūsu pašu vēstures saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm. Piemēram, ekspozīcijā atrodamais Skujenes pils muižas kučiera groži, un nezināmas muižnieces tērps.

Vai muzejā ir kāds eksponāts, kas Jums ir īpašāks par citiem? Visi eksponāti ir milji, bet, ja jānosauc viens, tad Guntara vectēva dzimtas kristāmdrēbites, kas saistās ar 1899. gadu, bet Lailai - koka zirdziņi. Tāds pavisam īpašs stāsts ir par vienu īpašu senlietu muzejā - žiguli. Kā mēs tikām pie žiguļa muzejā? Puiši no kaimiņu pagasta piedāvāja to muzejam. Mēs piekritām, bet uzstājām, ka to nepērkam. Tā īpašnieki atbildēja, ka to zinot, un viņi žiguli atdodot. Mēs iebildām - nevaram tā par velti to paņemt, bet viņi teica, ka vai nu žiguli nemam mēs vai viņi to nodos metālapstrādē. Beigās nonācām pie tā, ka satikāmies aci pret aci, tā teikt. Tikšanās dienā sapratām, ka īpašniekiem iepriekšējā diena ir bijusi tāda “sūra”. Nu, tad, lai sūri nebūtu ne man, ne viņiem, žiguli mēs “nopirkām”, samaksājot ar vienu degvīnu pudeli.

Kas ir tālākā vieta, no kurienes atceļojis eksponāts muzejā? No Baltkrievijas ir nākusi pūra lāde, no Amerikas - grāmatas. No Baltkrievijas nākušo pūra lādi mums atdeva vīrietis, kurš to savā īpašumā saņēma no vecmammas. Turpretim no Amerikas ir nākušas blūzītes, kas darinātas Latvijā. Sākumā tās no Skujenes aizceļojušas uz Ameriku un tad atceļojušas atpakaļ uz Skujeni. Turpretim eksponāti no Latvijas ir nākuši no gandrīz visām debespusēm, izņemot no Ventspils un Talsu puses.

Kādus amizantus brīžus esat piedzīvojuši muzejā? Meitene, apmēram 14, 15 gadi, pilnā nopietnībā paņēma rokās parasto telefonu, to grozīja un pajautāja, kā mēs ar tādu bērnībā uz skolu esot gājuši. Tajā mirklī manā galvā uz pāris sekundēm iestājās pilnīgs klusums, bet, kad es sāku stāstīt, ka to nekur neņēma, tas stāvēja mājās uz galda un vads bija iesprausts sienā, tad meitenei kājām gaisā apgriezās visa pasaule.

Kur Jūs rodat laiku un dzinuli turpināt? Tas dzinulis, kas uztur un virza Krāmu un seno lietu muzeju, ir abu hobījs - sirdslieta. Tas arī rada nepieciešamo motivāciju un vēlmi darboties. Liels atbalsts ir ģimene un draugi, kā arī ikviens apmeklētājs, kuru acīs redzam patiesu interesi par mūsu muzeju.

APMEKLĒ!

KRĀMU UN SENLIETU MUZEJS
“Dzirnaiņi”, Skujenes pagasts

Tālr, 26262495

www.facebook.com/SenoLietuMuzejs

Šis aizraujošais muzejs un daudzi citi būs apskatāmi “Muzeju nakts” 18. maijā. Šķir nākamo lapaspusi un uzzini, ko vēl varēsi apskatīt pasākuma laikā Cēsu novadā!

MŪSU NOVADS IR BAGĀTS AR DAUDZVEIDĪGU MUZEJU KLĀSTU, UN KATRS NO TIEM IR KĀ PORTĀLS UZ CITU GADSIMTU. NO MĀKSLAS LĪDZ VĒSTUREI, NO ZINĀTNES LĪDZ DABAI – AIZ KATRĀM MUZEJA DURVĪM IR STĀSTS, KAS GAIDA TĀ ATKLAŠANU UN UZKLAUSIŠANU. ATKLĀJ **MUZEJU NAKTS** BURVĪBU **18. MAIJĀ!** ŠI GADA MUZEJU NAKTS TĒMA IR “**IZZINĀT UN IEGŪT, PĒTĪT UN SAPRAST!**”, UN MĒS TEVI IELŪDZAM PIEVIENOTIES MUMS ROSĪGAJĀ **CĒSU NOVADĀ**, KUR NESKAITĀMI MUZEJI VĒRS SAVAS DURVIS APMEKLĒTĀJIEM BEZ MAKSAS.

MUZEJU NAKTS PIETURVIETU IDEJAS

JETES ISTABA DZĒRBENES PILĪ

Jetes istaba ar 1500 pērlītēm pie griestiem simboliski vēsta par daļu no cimdiem, ko savā mūžā uzadījusi Tautas daiļamata meistare. Lielākā daļa no viņas cimdiņiem, kas "dziedāja, raudāja, smējās" par viņas mūžu, aizvadītu ratiņkrēslā, atrodas dažādos Latvijas muzejos un fondā "Cimdu ceļš".

"Pils", Dzērbenes pagasts

Tālr.: 29408315

www.facebook.com/DzerbenesPils

PIRMĀS LATVIEŠU NACIONĀLĀS OPERAS MUZEJS "BAŅUTA"

Režisora Gunta Gailīša izveidots, latviešu pirmās nacionālās operas "Baņuta" muzejs, kas ir veltīts Alfrēda Kalniņa operai, kuru pirmskāpoja 1920. gada 29. maijā Latvijas Nacionālajā operā.

"Srāgu krogs", Zosēni, Jaunpiebalgas pagasts

Tālr.: 29244251

CINIŠU SENLIETU MUZEJS

Jaunpiebalgā apskatāma Petkēviču saimes privātkolekcija, kas prezentē gan padomju, gan senāku laiku sadzīves priekšmetu krājumu, kā arī "Rīgas Porcelāna rūpnīcas", Kuznecova un citu valstu porcelāna izstrādājumu ekspozīcijas.

"Ciniši", Jaunpiebalgas pagasts

Tālr.: 26155171

CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJS

Rūpīgi restaurētajos Cēsu Jaunās pils vēsturiskajos interjeros iekārtota aizraujoša un moderna ekspozīcija, kas vēsta par Cēsu īpašo nozīmi Latvijas vēsturē.

Pils laukums 9, Cēsis

Tālr.: 26576111

www.cesupils.lv

LIELSTRAUPES PILS

Par Lielstraupes pils atdzimšanu gadsimtu gaitā ir gādājusi sena baltvācu dzimta - fon Rozeni, kas pili ar nelieliem pārtraukumiem apsaimniekoja līdz pat 1939. gadam. Lielstraupes pils ir vienīgā pils Latvijā, kas vienā būvapjomā ietver arī baznīcu. Ceļojums cauri abām ēkām ir aizraujošs stāsts par laikiem - no senākajiem līdz pat šodienai.

Lielstraupes pils, Straupe

Tālr.: 26620422

www.tourism.straupe.lv

CĒSU LUKTURA CEĻŠ

Piedalies aizraujošā piedzīvojumu spēlē "Cēsu luktura ceļš". Spēles ietvaros apmeklēsi vēsturiskas vietas, risināsi uzdevumus un baudīsi Cēsu skaistumu diennakts tumšajā laikā. 3,8km garais maršruts izvedīs caur vairāk nekā 800 gadus senās pilsētas noslēpumiem. Piecas veiksmīgākās komandas ar augstāko punktu skaitu saņems pārsteiguma balvas no novada uzņēmējiem.

 Tūrisma Informācijas Centrs,
Baznīcas laukums 1, Cēsis

 18.05.2024. 18.00

 Lejupielādēta **Actionbunds** lietotne

MAINĀM SLĒPES PRET VELOSIPĒDU

IR PIENĀCIS ĪSTAIS LAIKS NOPŪST PUTEKĻUS NO VELOSIPĒDA UN SAGATAVOTIES JAUNIEM PIEDZĪVOJUMIEM! IESKATIES VELOSIPĒDU MEISTARA **JĀŅA RATSEPA** IETEIKUMOS, KĀ IZBAUDĪT DROŠU UN PATĪKAMU IZBRAUCIENU.

RIEPAS

Iestājoties pavasarim, velosipēda riepās pārbaudi gaisa spiedienu. Kalnu velosipēdam riepās spiedienam jābūt 2-3 atmosfēras gaisa, bet pilsētas velosipēdam 3-3,5 atmosfēras. Pievērs uzmanību riepu stāvoklim un protektoru nolietojumam, kā arī pārbaudi vai riepām sānos nav izveidojušās plaisas. Tādā gadījumā riepa jānomaina!

BREMZES

Izspaidi bremžu rokturus, lai saprastu, vai bremzes ir pietiekami efektīvas. Var gadīties, ka būs nepieciešams lietot kādu smērvielu. Pievērs uzmanību arī ātruma pārslēdzējiem - vai tie pēc ziemas pilda savu funkciju?

ĶĒDE

Bieži vien pēc ziemas sezonas jāsaņo ķēde, bet ar to nevajadzētu pārcensties. Ja velosipēds ir stāvējis mitrā vietā, to var nākties arī mainīt, jo tā var būt stipri sarūsējusi. Pilsētas velosipēdiem, kuriem ir ātrumi aizmugurējā rata rumbā un tie aprīkoti ar kājas bremzi, var gadīties, ka būs ķēde jānospriego, jo tā mēdz ar laiku izstiepties.

Svarīgi! Braucot ar velosipēdu, nepieciešams ievērot visas drošības prasības, lietot aizsargķiveri un tumšajā diennakts laikā aprīkot ar gaismas lukturišiem vai atstarojošo vesti.

VELO VEIKALS “EŽI”

Rīgas iela 51A, Cēsis

Tālr.: 26573132

www.veikals.ezi.lv

Ar Drauga karti **5% atlaide** veikalos
“Eži” visām precēm, izņemot velosipēdus;
20% atlaide nomas pakalpojumiem.

ELEKTRO EŽI

Rīgas iela 51A, Cēsis

elektroezi.cesis@gmail.com

www.elektroezi.lv

VELO NOMA “HOTEL TIGRA”

Veidenbauma iela 2, Priekuļi

Tālr.: 25414499

www.hoteltigra.lv

VELO APKOPE “STRAZDU GRAVA”

Selekcijas iela 6C, Priekuļi

Tālr.: 29611629

www.strazdugrava.lv

VELO PIEDZĪVOJUMI “CYCLING ADVENTURES”

“Jaunklabi”, Amatas pagasts

Tālr.: 29483489

www.cyclingadventures.lv

VELO NOMA “EASY RIDE”

Līgatne

Tālr.: 22084232

www.easyride.lv

ELEKTRO VELO NOMA “LAZY BIKES”

Līgatne

Tālr.: 29255860

www.lazybikes.lv

VELOTAVA

Gaujas iela 21, Jaunpiebalga

Tālr.: 27001128

www.facebook.com/VeloTava

DODIES DABAĀ!

ŠŪPOĻU CEĻŠ DZĒRBENE

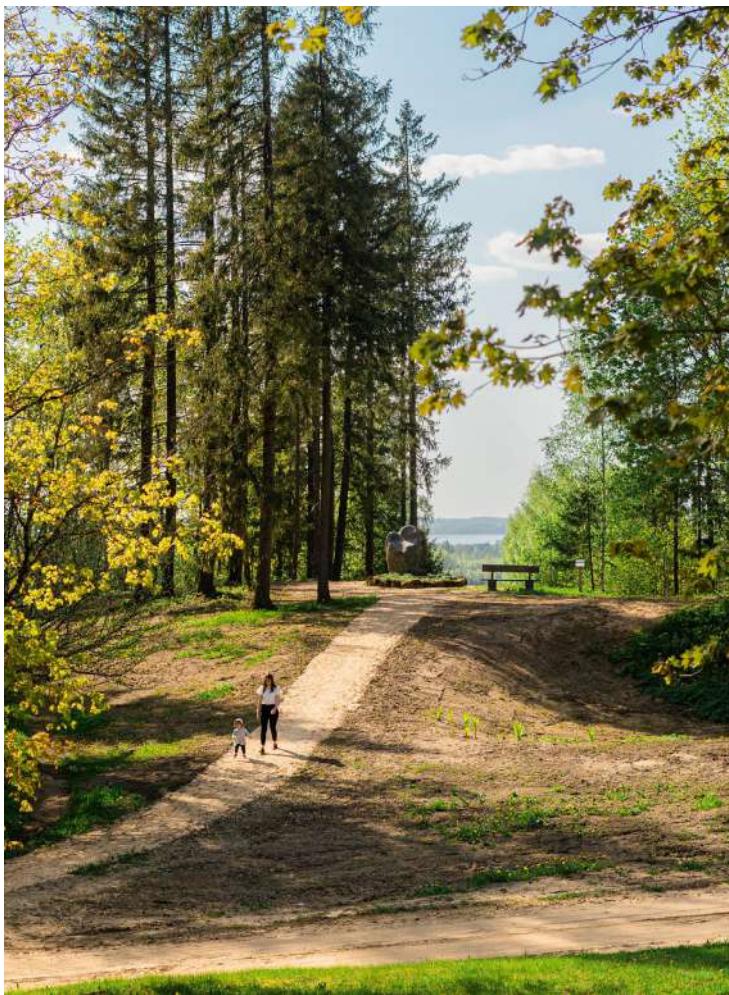
Garums: **5 km**

Grūtības pakāpe: **vieglis**

Piemērots arī bērniem

Šūpoļu ceļš **Dzērbenē** ir veidots, lai ikviens ciema iedzīvotājs un viesis varētu doties ainaviskā velobraucienā vai pastaigā pa Dzērbenes ciema centra ainaviskākajām vietām - baudīt skaisto dabu, elpot svaigu gaisu un smelties iedvesmu no viediem dzērbeniešiem.

Katras šūpoles nes savu stāstu - par dzīvi, vēsturi vai cilvēkiem, kas šeit reiz dzīvojuši. Šūpojoties šūpolēs, Tu ne vien izjutīsi brīvību, bet arī aizceļosi laikā, jo uzraksti uz šūpolēm ir no pavisam senas pagātnes līdz pat dažu desmitu gadu nesenai pagātnei. Pastaigas laikā apmeklē arī **Dzērbenes pils parku**, **Augsto kalnu** un **Dzērbenes baznīcu**.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Sniedzies pretī saulei no **Dzērbenes pils** torņa vai kopā ar gidi iepazīsti pils spoku stāstus. Drosmīgākie var izmēģināt savas spējas pils pagraba izlaušanas spēlē.

Iepriekšēja pieteikšanās - tālr.: 29408315.

Izmēģini roku papīraliešanā, lampu gatavošanā vai piedalīties, citās radošās meistardarbīcās, ko piedāvā radošā māja **“Memberi”**, tālr.: 29424560

KUR NAKŠNOT UN PAĒST?

VIESU NAMS “SAKNĪTES”

Dzērbenes pagasts

Tālr.: 26516512

www.facebook.com/viva5.saknite

BRĪVDIENU MĀJA “EZERMUIŽA”

Dzērbenes pagasts

Tālr.: 26444283

www.ezermuiza.lv

BRĪVDIENU MĀJA “AVOTNIEKI”

Dzērbenes pagasts

Tālr.: 29284972

PICĒRIJA “MEISTARS UN MARGARITA”

Nēķina muižas pagrabstāvā, Taurene

Tālr.: 25588348

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT

CĒSU APKĀRTNES AINAVAS

Garums: **16 km, apļveida**

Grūtības pakāpe: **vidējs**

Sākums: **Cēsu Jaunā pils**

Dodies aizraujošā 16 km pārgājienā pa Cēsu apkārtni, kur daba sagaidis ar elpu aizraujošiem skatiem un bagātu vēsturi. Sāc savu ceļojumu pie iespaidīgās **Cēsu Jaunās pils**. Tālāk ceļš vedīs pa Lenču ielu gar Meža kapiem, kur var aplūkot Jansonu veidoto **Zemes mātes skulptūru**. Pēc tam izbaudi pastaigu pa meža taku līdz **Ērgļu klintim**, kas paceļas 20 metrus virs Gaujas. Tur būs iespēja atvilkta elpu un apbrīnot pasakainu skatu uz upes ieleju, kas iekļauta **UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā**. Tālāk pa meža ceļu dodies uz talantīgo Jansonu dzimtas mākslas darbu tapšanas vietu **“Sīļķes”**, kurā ir tapušas skulptūras, ko ikdienas vari redzēt **Cēsu vecpilsētā**. Pēdējā gājiena posmā varēsi aplūkot senās koka villas, bet beigās vari palutināt sevi ar ko gardu kādā no Cēsu vecpilsētas kafejnīcām.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Apmeklē **Cēsu pils kompleksu** ar majestātisku viduslaiku cietoksnī, muzeju ekspozīcijām un tematiskiem pasākumiem.

Dodies izzini tēlnieka **Kārļa Jansona** daiļradi viņa **dzimtas mājās “Sīļķes”**.

Izbaudi gleznainas ainavas un dodies pārgājienā pa **Gaujas Nacionālā parka takām pie Ērgļu klintim**. Relaksējies SPA procedūrās, ko piedāvā **“Villa Santa”**.

KUR NAKŠNOT?

SPĪDALAS NAMS

Lielā Katrīnas iela 12A

www.majascesis.lv

PIRTSMĀJA “VILLA MARTA”

Ērgļu iela 15, Cēsis

VIESNĪCA “PROVINCE”

Niniera iela 6, Cēsis

Tālr.: 26407008

PILS PARKA APARTAMENTI

Palasta iela 25, Cēsis

BOTIQUE HOSTEL CESIS-X

Rīgas iela 20-2, Cēsis

KUR PAĒST?

KAFEJNĪCA “PAGRABIŅŠ”

Vienības laukums 1, Cēsis

Tālr.: 20267700, 64120125

VECPILSĒTAS KEBABS

Rīgas iela 4, Cēsis

Tālr.: 20237139

KAFEJNĪCA “PASĒDNĪCA”

Raunas iela 15, Cēsis

RESTORĀNS “MANGO SKY LOUNGE”

Raunas iela 12, Cēsis

Tālr.: 23000210

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT:

JAUPIEBALGA - VIŅĶU KALNS 🚲 🏜

Garums: **17 km, apļveida** (velo ceļš Nr. 161)

Grūtības pakāpe: **vidējs**

Sākums: **Gaujas iela 21, Jaunpiebalga**

17 km garais maršruts (velo ceļš Nr. 161) aizvedīs Tevi cauri burvīgajai **Piebalgas** ainavai, ļaujot iepazīt ne tikai ainavisko krāšņumu, bet arī kultūrvēsturiskās vērtības Jaunpiebalgas centrā: **Jaunpiebalgas luterānu baznīcu**, piekuras ir aplūkojams K. Zāles veidotais piemineklis Brīvības cīņas kritušo piemiņai, kā arī Valsts nozīmes kultūras pieminekli - krogus ēku, kas celta 1800. gadā un ir lielākā šāda tipa ēka Latvijā. Uzkāpjot 2019. gadā celtajā **Viņķu kalna skatu tornī**, paveras elpu aizraujošs skats uz Piebalgas plašajiem laukiem. Tā vien prasās pēc audekla un krāsas paletes, lai šo ainavu uzgleznotu. Lūkojoties uz 17,8 m augsto skatu torni, varēsi mēģināt uzminēt, kādu vēstījumu latvju rakstos ir ieslēpusi māksliniece Sandra Strēle. Maršrutā iespējams arī apmeklēt **PuuceStudio** keramikas darbnīcu, kur trauki ieskaujas Piebalgas krāsās.

Jaunpiebalgas centrā ir iespējams iznomāt riteņus veikalā "VeloTava", tālr.: 27001128.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Kur vēl labāk iepazīties ar Jaunpiebalgas vēsturi, ja ne **Jaunpiebalgas novadpētniecības muzejā** zinoša gida pavadībā. Apskati un iegādājies lina tērus un tekstilizstrādājumus darbnīcā **"Baltie darbi"**. Jaunpiebalga ir īpaša ar **kupolmāju "Pūces"**, kur jau vairākus gadus darbojas keramikas darbnīca **"puuceStudio"**, radot unikālus keramikas produktus.

KUR NAKŠNOT UN PAĒST?

"ZELTA KROGS" VIESU NAMS

"Zeltiņi", Jaunpiebalgas pagasts
Tālr.: 26333814

"VANAGKALNS"

"Ziedonji", Jaunpiebalgas pagasts
Tālr.: 26567616

KAFEJNĪCA "VIRPIĶIS"

Rūpniecības iela 2a, Jaunpiebalga
Tālr.: 26404241

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT:

KĀRLĀ AINAVU LOKS

Garums: **21 km, apļveida**

Grūtības pakāpe: **vidējs**

Sākums: **Kārlamuiža vai Āraišu ezerpils**

KUR NAKŠNOT?

VIESU MĀJA “VIRGABAĻI”

“Virgabalji”, Drabešu pagasts

Tālr.: 26597100

“KĀRLAMUIŽA”

“Kārlamuiža”, Drabešu pagasts

Tālr.: 26165298

www.karlamuiza.lv

KAFEJNĪCA “MELTURI”

Drabešu pagasts

Tālr. 68301372

Šis maršruts, kas veidots kā apļveida ceļojums, iepriecinās gan pieredzējušos pārgājienu entuziastus, gan riteņbraucējus, piedāvājot iespēju apskatīt dažādus dabas objektus un izprast vietējo vidi un vēsturi. Sākot savu braucienu **Āraišos**, dodies gar seno **Āža krogu** uz šosejas pusi. Abpus ceļam varēsi pavērot, kā norit darbi karjerā. Tālāk maršruts vedīs pa grantētu ceļu, vairākkārt šķērsojot **Rakšupi**. Nogriežoties pie mājām “Saulītes”, mežā ceļš Tevi aizvedīs līdz **kamieļu parkam “Rakši”**, kurā vari pabarot no rokas dažādus eksotiskus dzīvniekus. Netālu mežā ir atrodama košā **Rakstu klints**. Tālāk dodies pa **Mežtakas posmu** uz **Kārļiem**, kur ceļš vedīs caur iespaidīgu ozolu aleju. Piestāj **Kārlamuižas viesnīcā**, lai aplūkotu pomoloģisko dārzu un ainavu parku. Pēdējais ceļa posms vedīs atpakaļ uz sākumpunktu, pa ceļam aplūkojot skaistās **Āraišu vējdzirnavas** un **Drabešu muižu**, kur aizvien notiek aktīva kultūras dzīve. Ja vēl ir spēks, izej spēli **“Āraišu leģendas”**, kas pastāstīs par apkārtnes leģendām.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Izbaudi atpūtu un piedzīvojumus Drabešu pagastā! Apmeklē atpūtas kompleksu un **zoo “Rakši”**, kur varēsi apskatīt dažādus eksotiskos dzīvniekus un izbaudīt dažādas aktivitātes. Apskatī vēsturiskās **Āraišu vējdzirnavas** un uzzini par tā darbību. Iepazīsti Latvijas senvēsturi **Āraišu ezerpils arheoloģiskajā parkā**, kur varēsi apskatīt rekonstruēto ezerpili, uzzināt kas notiek uz **Meitas salas** un izstaigāt **Āraišu pilsdrupas**. Izspēlē spēli **“Āraišu leģendas”**. Izmēģini savas spējas un piedalies dažādās āra aktivitātēs ar haskijiem **“Dodkepu.lv”**.

LIEPA, LĪČU – LANĀGU KLINTIS

Garums: **9 km, apļveida**

Grūtības pakāpe: **vieglis/vidējs**

Sākums: **autostāvlaukums**

Nem vērā! Bezlapu periodā atsegumi ir labāk redzami! Nav piemērots pastaigai **ar bērnu ratiņiem.**

Liču-Laņģu taka piedāvā aizraujošu pastaigu cauri gleznainām ainavām, atklājot dabas brīnumus. Takas sākums ir pie **Lielās Ellites** - iespaidīgas alas, kas ir 12 metrus dziļa un 18 metrus plata. Tālāk taka ved cauri **Liepai** uz **Lodes māla karjeru**. Šajā karjerā aizvien tiek iegūts māls kieģeļu ražošanai. Karjera raksturīgās iezīmes ir stāvas smilšakmens sienas un krāsainie māla slāņi. Turpinājumā taka aizvijas mežā, kur skatam atklājas **Gaujas senleja** un pašas Liču-Laņģu klintis – ap kilometru garš klinšakmens atsegums, kur maksimālais augstums ir 30 metri. Tas ir viens no lielākajiem Gaujas smilšakmens atsegumu kompleksiem Latvijā. No klinšu piekājes izplūstošie avoti laika gaitā ir izveidojuši daudzas alas, aizas un nišas, kas aizvien turpina mainīties.

KO PIEDZĪVOT APKĀRTNĒ?

Apskatiet **Veidenbauma memoriālo muzeju “Kalāči”**, kur iepazīsiet dzejnieka Eduarda Veidenbauma daiļradi. Izmēģiniet rupjmaizes vai pīrāgu cepšanas prasmes **maizes mājā “Krūmiņi”**. Izbaudiet vēsturisku atmosfēru un tematiskus pasākumus **Skangaļu muižā**. Atpūtieties zivju audzētavā **“Sillakas”**, kur varat gan noķert zivis ,gan palikt pa nakti.

**CEĻVEŽĀ PUBLICĒŠANAS BRĪDĪ TAKA IR SLĒGTA.
AR AKTUĀLO INFORMĀCIJU AICINĀM IEPAZĪTIES
DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES MĀJASLAPĀ
WWW.DABA.GOV.LV**

KUR NAKŠNOT UN PAĒST?

KAFEJNĪCA “PIETURI LIEPA”

Rūpničas iela 1A, Liepa

Tālr.: 28712422

www.facebook.com/PieturiLiepa

KAFEJNĪCA “PIE RIKARDIONA”

Rūpničas iela 19

Tālr.: 20028129

www.pierikardiona.lv

LAUKU VIESNĪCA “LIEPAS MUIŽA”

“Mežrozes”, Liepas pagasts

Tālr.: 28490600

www.liepasmuiza.lv

BRĪVDIENU MĀJAS “LEJAS OZOLI”

“Lejas ozoli”, Liepas pagasts

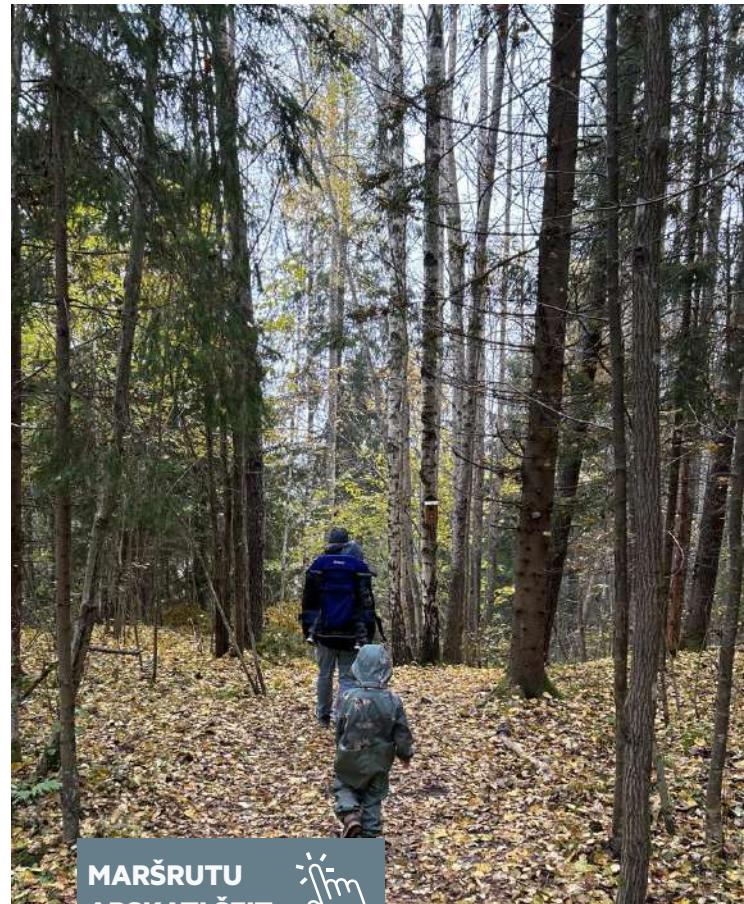
Tālr.: 29432515

VIESU MĀJA “GRĪVIŅU PIRTS”

“Grīviņu pirts”, Liepas pagasts

Tālr.: 26751908

www.facebook.com/grivinupirts

MARŠRUTU
APSKATI ŠEIT:

IESAKA VIETĒJAIS

LAIPNI LŪDZAM SADAĻĀ “**IESAKA VIETĒJAIS**”, KUR ATKLĀJAM INTERESANTUS OBJEKTUS UN IETEIKUMUS NO CĒSU NOVADA SIRDSCILVĒKIEM! UZZINI, KĀ ATPŪSTIES IESAKA **ĒRIKS DREIBANTS** UN, KO PAVASARĪ IESAKA DARĪT **LĪGA EGLĪTE**!

PAVASARA VĒSTNEŠI

VISSKANĪGĀKIE PAVASARA VĒSTNEŠI IR GĀJPUTNI, KURI PRIECĒ AR SAVIEM TRELLIEM UN RIESTA DEJĀM. **ĒRIKS DREIBANTS** IESAKA NEMT ROKĀS BINOKLI, DOTIES DABĀ UN VĒROT KRĀŠŅOS DZIEDĀTĀJUS!

Kā un kāpēc doties vērot putnus?

Lai dotos vērot putnus, pirmkārt, vajag interesī. Otrkārt, ir labi, ja sākumā var iet kopā ar kādu zinošu cilvēku, kas var ierādīt, kur ko var dzirdēt un redzēt. Tā kā mums, latviešiem, ļoti patik doties dabā, tad putnu vērošana ir kā pievienotā vērtība.

Putnu vērošana ir ļoti harmoniska un nomierinoša, jo, meklējot kādu putna sugu, var aizmirsties pat uz vairākām stundām. Ejot vērot putnus, tu noskaņo pats sevi, ka vajadzēs būt klusākam. Aizbrauc, piemēram, uz Daibes putnu torni, paņem termosu, maizītes un saproti, ka tagad bez steigas baudīsi trīs stundas putnu vērošanu. Varbūt piecas un sešas. Un beigās atgriezīsies mājās atpūties un mierpilns.

Kāpēc pavasaris ir lielisks laiks putnu vērošanai?

Pēc ziemas, kad mežs ir bijis kluss, pavasaris ir baula ausīm. Agrā pavasarī, kad migrējošie putni vēl nav atgriezušies, man patik klausīties melnā meža strazda dziesmā. Nu tik skanīga! Tā atgādina, ka tūlit klāt būs pavasaris. Šis ir lielisks laiks putnu vērošanai, īpaši iesācējiem, kuri atpazīst putnus pēc izskata, bet ne pēc balss, jo lapas vēl nav saplaukušas, un tos lieliski var redzēt koku zaros.

Ēriks Dreibants, MICHELIN restorāna PAVĀRU MĀJA LĪGATNĒ saimnieks, LOB biedrs.

Kur doties klausīties putnu dziesmās?

Putnus var vērot visur, arī pilsētās, kurās daudzi domā, ka putnu nemaz nav. Patiesībā arī pilsētā ir sastopamas ļoti dažādas sugas. Vajag tik apstāties un pavērot! Sākot no marta vakaros jāiet klausīties pūču balsis, piemēram Cīrulīšu dabas takās vai Kvēpenes takā. Lai sadzirdētu putnu, var izmantot pūču balss ierakstus, ko var atrast mājaslapā www.putni.lv. Lejupielādē Latvijā populārāko meža pūces balsi un atskaņo mežā. Ja tur pat netālu ir kāds tēviņš, viņš atbildēs, sakot: "Hei, šī teritorija jau ir aizņemta"! Ornitologi to sauc par provocēšanu.

Savukārt agrā pavasarī, kad lauki applūst ar ūdeni un sākas zosu migrācijas laiks, dodos vērot zosis uz Raiskumu, kur applūst pļavas. Tad tur viņas var novērot bariem. Vēlāk pavasarī, kad zeme jau apžuvusi, dodos putnu vērošanā pa taku, kas savieno Līgatni ar Cēsim.

Kas jāsagatavo, ejot vērot putnus:

- Laikapstākļiem atbilstošs apģērbs;
- Binoklis;
- Putnu noteicējs;
- Pusdienas un ūdens.

DABAS DĀVANAS

KAD ZIEMAS IZSKAŅĀ VISA IEKRĀTĀ ENERĢIJA IR KRIETNI SARUKUSI, **LĪGA EGLĪTE** IESAKA DOTIES PĒC DABAS SARŪPĒTAJĀM DĀVANĀM VESELĪBAI UN MUNDRUMAM!

Kādus zaļumus meklēt dabā pavasarī?

No marta līdz lapu plaukšanai var vākt pumpurus no kokiem un krūmiem, ko pazīstat. Var paretināt pumpurus ābeļdārzā, arī upenkrūmiem. Vāc mīkstos, pusplaukušos liepu pumpurus, kur jau lapiņas samanāmas, arī eglu jaunos dzinumus no zaru galiem, kamēr tie ap centimetru gari.

Mežmalā meklē skābenes un gaiļbiksītes (lapas un ziedus), bet uz dārzu dodies pēc “nezālēm”: nātrēm, gārsas, pienenēm, žodzeņu un ganu plikstiņa lapiņām.

Liec galda!

Nedaudz pumpuru (ne vairāk par 5 - 10) kopā ar kādiem zaļumiem sablendē kokteilī. Liepu pusplaukušos pumpurus pievieno salātiem, bet eglu dzinumus ēd tāpat, pa mežu ejot! Tie pēc garšas ir patikami skābeni un slāpes veldzējoši. Dārza un meža zāles un nezāles pievieno jebkuriem salātiem. Pieņemtu lapiņas pirms tam ātri noplaucē karstā ūdenī, lai noņemtu rūgtumu.

Kā sevi vislabāk uzņemt augu spēku ?

Tas gan ir katram savādāk, bet galvenais - visu darīt ar prieku! Ja nepatīk un nav noskaņojums, labāk neķerties klāt. Ja katrā ēdienā, ko gatavo, pievieno savu prieku, būs labi! Pats svarīgākais - ik reizi pateikt dabai PALDIES par dabas veltēm!

Līga Eglīte, Cēsu Viduslaiku pils dārzniece, “Zāļu sievas piezīmes” autore.

ĢIMENES BRĪVDIENAS CĒSU NOVADĀ

CĒSU NOVADS PIEDĀVĀ BEZGALĪGAS IZVĒLES IESPĒJAS ĢIMENES IZKLAIDĒM. ESAM SAGATAVOJUŠI TRĪS DIENU PLĀNU NEAIZMIRSTRAMAM ĢIMENES PIEDZĪVOJUMAM CĒSU NOVADĀ, KAS IEDVESMOS, IZGLĪTOS, IZKLAIDĒS UN RELAKSĒS! LASI TĀLĀK UN SMELIES IEDVESMU BRĪVDIENĀM **CĒSU NOVADĀ!**

1. DIENA

Ja tavs ceļš ved no galvaspilsētas puses, sāc brīvdienas ar izzinošu pastaigu svaigā pavasara gaisā **VIENKOČU PARKĀ**. Tas būs piemērots bērniem un saistošs pieaugušiem. Vienkoču parks atrodas miniatūrās Līgatnes upes krastā. Šeit ir izveidotas pastaigu takas ar tematiskiem apskates un izziņas objektiem. Kokamatniecības muzejs iekārtots kā senā darbnīca. Objektos var iepazīties ar Līgatnes vēsturi, dabu, koka izstrādājumu izgatavošanas niansēm no akmens laikmeta līdz mūsdienām.

“Vienkoči”, Līgatnes pagasts

Tālr.: 29329065

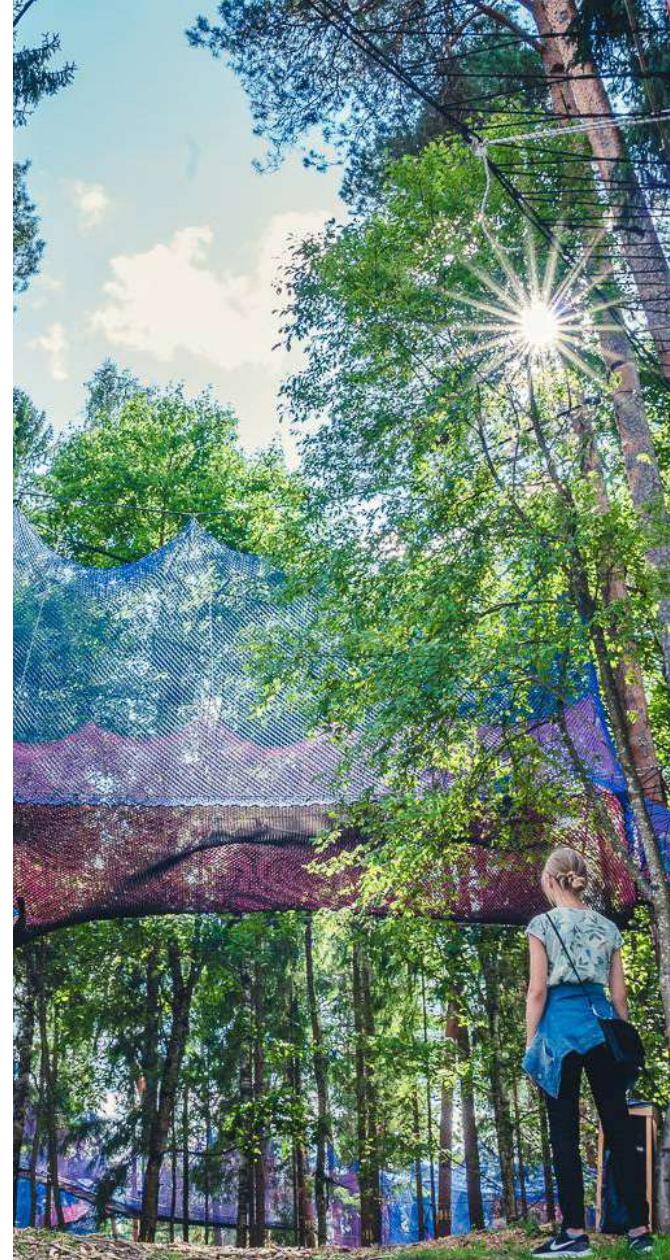
www.vienkoci.lv

Turpat netālu varēsi izlocīt kājas pastaigā vairākus metrus virs zemes un paraudzīties uz to no koku galotnēm **TĪKLU PARKĀ**. Dodies piedzīvojumos koku valstībā un izbaudi neatkārtojamu brīvības sajūtu un jautras aktivitātes visiem! “Zeit” radošā kvartāla iekštelpās pieejams arī mazais tīklu parks un rotaļu istaba vismazākajiem.

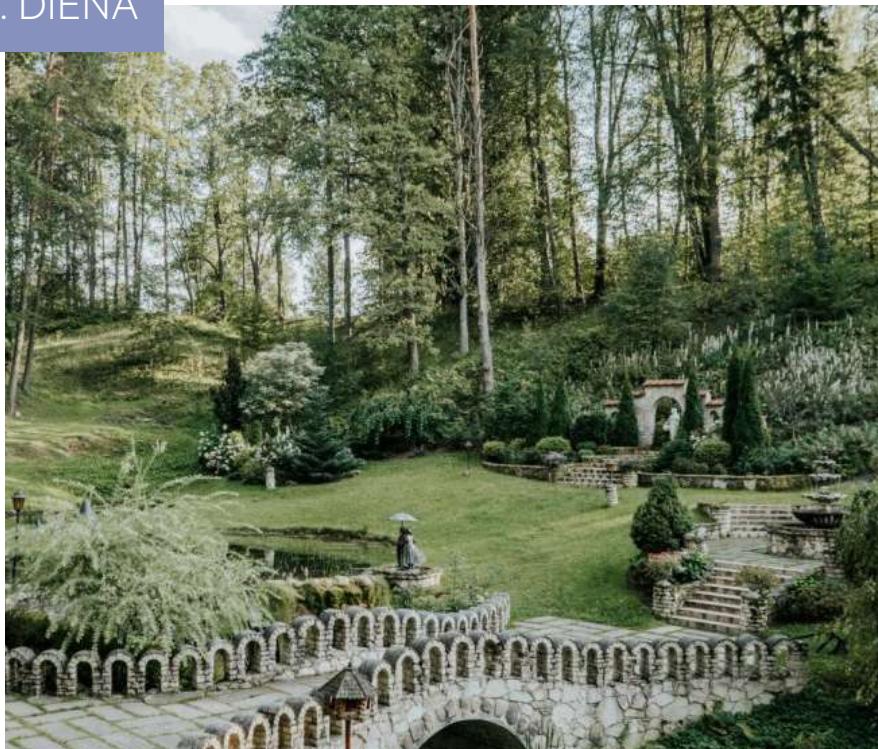
Gaujas iela 4, Līgatne

Tālr.: 25779944

www.tikluparks.lv

2. DIENA

Jaunu dienu sākot, tava piedzīvojuma ceļš vedīs tuvāk Cēsim, kur vari smeltīties enerģiju ilgam laikam. **DABAS PARKĀ “SVĒTAVOTS”**, šeit katrs apmeklētājs tiek gaidīts kā īpašs viesis. Uzzināsiet stāstu par Svētavota vēsturi, ūdens īpašajām vērtībām, kā arī ikvienam tiks piedāvāta unikāla iespēja noklausīties noslēpumiem apvīto leģendu un izpildīt senu rituālu, uzņemot spēkus no Svētavota.

Atpūtas iela 12, Cēsis

Tālr.: 29460660

www.svetavots.lv

Protams, neizpalikt arī bez vērtīgas izziņas izklaides **KOSMOSA IZZINAS CENTRĀ**.

Pavadiet laiku aizraujoši un vērtīgi! Gan lieli, gan mazi centra apmeklētāji gūs priekšstatu par to, cik daudz, mūsu ikdienas procesi, zinātnes sasniegumi, izgudrojumi un cilvēciskās dotības ir saistītas ar kosmosa izpēti, un norādīs uz plašajām karjeras un biznesa attīstības iespējām, ko sniedz kosmosa nozare.

Cirulišu iela 63, Cēsis

Tālr.: 27873226

www.kosmosacentrs.lv

Pavisam netālu paraugies plaukstošā pavasarī visapkārt no **ZALĀ TORŅA**, kas slejas veselus 22 metru augstu. Tas atrodas pašā Ciruļkalna virsotnē, un ir mūsdienīgs un tehnoloģiski aprīkots dabas vērošanas skatu tornis un tas atrodas virsotnē, kuara ir viena no augstākajiem punktiem šajā Gaujas pusē, līdz ar to no torņa virsotnes pavērsies plašas tāles, kurās būs lūkojama gan Cēsu pilsēta, gan Gaujas senlejas ainava.

3. DIENA

Klāt jauna diena un tavi piedzīvojumi pie mums turpinās. Iai būtu vēl tuvāk dabai, brauc uz kādu no dzīvnieku saimniecībām. Dodies pastaigā ponija mugurā pie **SESĪLU PONIJIEM**.

“Sesiļi”, Drabešu pagasts

Tālr.: 26595545

sarmitesviderska@inbox.lv

RIKAS ALPAKU SKOLĀ iespējams ne tikai baudīt skaisto dabas ainavu, bet arī apskatīt alpakas, ar kurām kopā var pastaigāties pa gleznainajiem Piebalgas pakalniem. Tās atrodas lielā nožogotā teritorijā, un ir iespēja tās vērot brīvā dabā.

“Lejas Ģibulī”, Vecpiebalgas pagasts

Tālr.: 22011307

www.facebook.com/rikasalpkuskola

Ja vēlies ko aktīvāku, dodies uz Liepas pusi un dod valū uzkrātai enerģijai Izmēģini aizraujošu lāzertaga spēli brīvā dabā **LAZZERFUN, Liepas pagastā**. Tepat iespējams uzrīkot pikniku vai pat nelielu ballīti.

LaazerFun

“Vidus Penderī”, Liepas pagasts

Tālr.: 29123359

laazerfun@gmail.com

Pēc piedzīvojumiem pilnas dienas, ienirstiet atpūtā, apmeklējot **peldbaseinu RIFS!** Izvēlies starp plašu baseinu, kas piemērots visām vecuma grupām, vai mazo hidrobaseinu, kas īpaši patiks bērniem! Kad pienācis laiks atpūsties, baudi sildošas un nomierinošas sauna procedūras.

Cēsu prospekts 46a, Priekuļi, Cēsu nov.

Tālr.: 29227544

www.rifs.lv

Cēsu novada bagātīgais atpūtas iespēju piedāvājums palīdzēs izveidot ģimenes brīvdienu plānu katrai gaumei. Neatkarīgi no tā, vai esat piedzīvojumu meklētāji, kultūras entuziasti vai dabas mīli, Cēsu novadā atradīsiet visu, ko vien varat vēlēties.

Vairāk idejas atradīsi mājaslapā **visit.cesis.lv**.

IEPAZĪSTI PIEBALGU

PIEBALGA

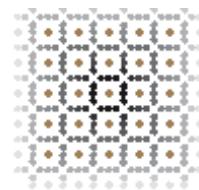
LATVIJAS NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA VĒRTĪBA

KOPŠ 2023. GADA **PIEBALGAS KULTŪRTELPA** IR LATVIJAS NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA VĒRTĪBA. UN NE PAR VELTI. PIEBALGĀ IR PAKALNI UN IELEJĀS MIRDZOŠI EZERI, LĪKUMOTI LIELCEĻI UN LEĢENDAS. LIELAIS **ALAUKSTS**, KUR GAUJA SĀK SAVU TECĒJUMU, **SEPTIŅSALU INESIS** UN **APDZIEDĀTĀS ŪDENSRозES**. TĀ IR KULTŪRAS, MĀKSLAS UN LITERATŪRAS DIŽGARU DZIMTENE, LATVIJAS KULTŪRAS ŠÜPULIS. DOŠANĀS UZ PIEBALGU ALLAŽ IR KĀ NELIELS CEĻOJUMS LAIKĀ, JO PAGĀTNES ELPA ŠEIT IET ROKROKĀ AR DARBĪGU TAGADNI. PIEBALGAS LIELCEĻI IR PIEDZĪVOJUMS. PĀRVAROT LĪKUMU LĪKUMUS, REDZĪGA UN ZINĀTKĀRA ACS ATKLĀS SEV VIDZEMES AUGSTIENES PIEVILCĪBU.

Viens no šādiem ceļiem ved no Vecpiebalgas uz latviešu ievērojamā komponista Emīla Dārziņa dzimto "Jāņaskolu" Jaunpiebalgā. Vietā, kur "Melanhолiskā valša" autors pavadījis bērnību, arī šodien skan mūzika. **Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna memoriālais muzejs "Jāņaskola"** ir kultūrviesta, kur iepazīt izcilā latviešu komponista dzīvesstāstu un pietuvoties ģeniālās daiļrades noslēpumu izzināšanai. Neaizmirstulīšu plavas, stārkū pavasara rosība "Jāņaskolas" ligzdā, klusums un saules rotaļas Piebalgas pakalnos aicināt aicina ļauties dabas valdzinājumam.

Turpinot ceļojumu pa baltajiem Piebalgas lielceļiem, aicinām doties uz **lauku ekspozīciju "Vēveri"**. Senajai Piebalgai raksturīgajā lauku sētu pudurī vieta pastaigām un iespēja izmēģināt savas prasmes aušanā, sviesta kulšanā vai maizes cepšanā. Piebalgas "Vēveri" sagaida ar vismaz 400 gadu senas vēstures elpu, restaurētām Piebalgas saimnieku mājām un amatnieku darbarīkiem no spoļu rāmja līdz stellēm un audumiem, no ratiņa līdz šūpulim. Vēveru kalna augstākajā vietā- 226 m vjl. paceļas Vēveru vējdzirnavas, kas iezīmē ainavā mūsdienās jau reti redzētu akcentu.

Aušanas darbnīcā „Vēverišas” prasmīgas audēju rokas šīs zemes daiļumu ieauž segās, lakatos un brunčos. Tur darbojas tekstilmāksliniece Dagnija Kupče. Viņa kopā ar citām meistarēm Vecpiebalgā un Cēsīs rūpējas par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu – latviešu autentisko tautastērpju.

**NEMATERIĀLAIS
KULTŪRAS
MANTOJUMS**

IEPLĀNO

-
- 15.03-31.03** Gastronomijas nedēļā **“GARDĒŽU LOKS”**
- 16.03.** Atvērtajā ekskursija Cēsīs **“PAR KO SARUNĀJAS CĒSU NAMI?”**
- 23.03.** Atvērtajā ekskursijā Ligatnē **“IZZINI VĒSTURISKOS LĪKLOČUS UN SENO AMATU PRASMES”**
- 24.03.** Pārgājiens **“PAVASARIM PA PĒDĀM GAR AMATAS UPI”**
- 6.04.** Pārgājiens ar ekspertu **“PUTNU DZIESMU SINFONIJA DZĒRBENĒ”**
- 12.04.-14.04.** Festivāls **“PĒTERA VASKA MŪZIKAS APRĪLIS”**
- 11.05.** Izmēģini spēkus **LATVIJAS ORIENTĒŠANĀS ČEMPIONĀTĀ GARAJĀ DISTANCĒ**
- 18.05.** Muzeju nakts un naksnīgais pārgājiens Cēsīs
- 25.05** **LĪGATNES SVĒTKI**
- 25.05.** **SKUJENE SKAN!**

Visus novada pasākumus meklē šeit: www.pasakumi.cesis.lv

PLĀNOT FORŠĀK IR AR CĒSU NOVADA DRAUGA KARTI!

Iegādājies Drauga karti un saņem dažādas atlaides no 5% līdz pat 50%, kā arī citus patīkamus bonusus Cēsu novadā piedāvātajiem pakalpojumiem!

Drauga kartes iegādes punkti: **Cēsis**, Baznīcas laukumā 1, **Ligatnē**, Spriņģu ielā 2; **Āraišos** Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka kasē; **Straupē**, Lielstraupes pils kasē